

Total number of pages – 16

CODE : 35T EDUC
(EN/AS/BN/BD)

2025

EDUCATION

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

***The figures in the margin indicate full marks
for the questions.***

Q. No. 1 carries 1 mark each..... $1 \times 12 = 12$

Q. No. 2 carries 2 marks each..... $2 \times 12 = 24$

Q. No. 3 carries 4 marks each..... $4 \times 10 = 40$

Q. No. 4 carries 6 marks each..... $6 \times 4 = 24$

Total = 100

1. Answer the following questions : (any twelve)

1×12=12

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো বাৰটো)

নিম্নোক্ত প্রশ্নগুলিৰ উত্তৰ দাও : (যে-কোনো বাৰোটি)

গাহায়াব হোনায সোঁনাযফোরনি ফিননায হো : (জাযখিজাযা মোনজিনেঁ)

• Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

শূন্যস্থান পূৰণ কৰো :

লাঁদাঁ জাযগা আৰুঁ খালাম :

(a) The Indira Gandhi National Open University was established in 1958.

ইন্দিৰা গান্ধী ৰাষ্ট্ৰীয় মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় _____ চনত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

ইন্দিৰা গান্ধী ৰাষ্ট্ৰীয় মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় _____ সালে প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

ইন্দিৰা গান্ধী হাৱাৰি উদাঁ মুলুগসোলোঁসালিখৌ _____ মাযথাইয়াব গাযসননায জাদোঁমোঁন।

(b) On the basis of the recommendation of _____ Commission Government of Assam decided to change some high schools into multipurpose school.

_____ আয়োগৰ পৰামৰ্শৰ ভিত্তিত অসমত বহুমুখী মাধ্যমিক বিদ্যালয়সমূহ প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

_____ আয়োগেৰ পৰামৰ্শেৰ ভিত্তিতে অসমে বহুমুখী মাধ্যমিক বিদ্যালয়গুলি প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

_____ আয় 'গনি ফোৰমাযথি বিথায়াব আসামাব বাঁ মোখাডাৰি গেজেৰাৰি ফায়াসালিফোৰখৌ গাযসননায জাদোঁমোঁন।

(c) Prior to _____ secondary education in Assam was controlled by the Gauhati University and Government of Assam.

_____ চনৰ আগলৈকে অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষা গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় আৰু অসম চৰকাৰে
নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছিল।

_____ সালৰ পূৰ্বে অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষা গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় এবং অসম সরকার
নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছিল।

_____ মাযথাইনি সিগাঁসিম আসামনি গেজেরারি সোলোঁথাই গুৱাহাটী ভূমি ফৰায়সালি আরো
আসাম সরকারা সামলায়দোঁমোন।

(d) The concept of correspondence education was first introduced
by _____ in 1840.

পত্ৰযোগে শিক্ষাৰ ধাৰণাটো প্ৰথম _____ ১৮৪০ চনত প্ৰৱৰ্ত্তন কৰিছিল।

পত্ৰযোগে শিক্ষাৰ ধাৰণাটি প্ৰথম _____ ১৮৪০ সালে প্ৰবৰ্ত্তন কৰিছিল।

দৈথাইয়াৰি সোলোঁথাইনি সানদাংথাইখৌ সিগাঁ _____ আ 1840 মাযথাইয়াব বাহায জেনগ্ৰোদোঁমোন।

(e) The name of the largest Open University of the world is _____.

বিশ্বৰ সৰ্ববৃহৎ মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ নাম হৈছে _____।

বিশ্বৰ সৰ্ববৃহৎ মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ নাম হল _____।

বুহুমনি দেৱসিন উদাং মুলুগংসোলোঁসালিনি মুঙা জাদোঁ _____।

(f) World Environment Day is celebrated on _____.

বিশ্ব পৰিবেশ দিৱস _____ তাৰিখে উদ্‌যাপন কৰা হয়।

বিশ্ব পৰিবেশ দিবস _____ তাৰিখে উদ্‌যাপন কৰা হয়।

মুলুগনাং আবহাৱা সান _____ খালারাব ফালিনায় জায়ো।

(g) Ivan Pavlov was a Russian Physiologist and _____.

আইভান পেভলভ এজন ৰাছিয়াৰ শৰীৰতত্ত্ববিদ তথা _____ আছিল।

আইভান প্যাভলভ একজন ৰাশিয়াৰ শাৰীৰতত্ত্ববিদ তথা _____ ছিলেন।

আইভান পেভলভআ সাসে ৰাশিয়ানি সোলেৱ সানথৌগিৱি আরো _____ মোন।

(h) Conditioning method of learning establishes bond between natural tendency and _____.

শিক্ষণৰ অনুবন্ধনবাদ পদ্ধতিয়ে স্বাভাৱিক প্ৰবণতা আৰু _____ ৰ মাজত সমন্ধ স্থাপন কৰে।

শিক্ষণৰ অনুবন্ধনবাদ পদ্ধতি স্বাভাৱিক প্ৰবণতা এবং _____-এৰ মধ্য সমন্ধ স্থাপন কৰে।

সোলোঁনাথনি ৱাঢ়ায়াৰি আদৰআ মিথিংগায়াৰি এৰথুনাথ আৰো _____ নি গেজেৱাৰ সোমোন্দো গাৱসডো।

• Give short answer in **one** sentence :

এটা বাক্যত উত্তৰ দিয়া :

একটি বাক্যে উত্তৰ দাও :

मोनसे बाप्रायाव फिननाय हो :

(i) Which Education Commission suggested the 10+2+3 structure of education ?

কোনখন শিক্ষা আয়োগে 10+2+3 শিক্ষা গাঁথনিৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল?

কোন শিক্ষা আয়োগ 10+2+3 শিক্ষা কাঠামোৰ পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰেছিল?

माबे सोलोँथाइ आय'मआ 10+2+3 सोलोँथाइ दाथाइनि सुबुरन होदोँमोन?

(j) "Non-formal education differs from formal education in the sense that it takes place outside the formal school system." Who said this ?

“আনুস্থানিক শিক্ষাৰ বাহিৰত সুপৰিকল্পিতভাৱে যি শিক্ষাব্যৱস্থা প্ৰচলন কৰা হয় তাকে অগতানুগতিক শিক্ষা বুলি কোৱা হয়।” — এই উক্তিটো কাৰ?

“প্ৰথাগত শিক্ষাৰ বাহিৰে সুপৰিকল্পিতভাৱে যে শিক্ষাব্যৱস্থা প্ৰচলন কৰা হয় তাকে প্ৰথা-বহিৰ্ভূত শিক্ষা বলা হয়।” — এই উক্তিটি কাৰ?

“गोरा नई खान्थिलेखा सोलोँथाइया खान्थिलेखा सोलोँथाइ निफ्राय फाराग मानोना बेखौ खान्थिलेखा फरायसालि राहानि बायजोआव होनाय जायो।” ने बुंफुरलुआ सोरनि?

(k) "Physical education is the sum of changes in the individual caused by experiences centering motor activity." Who said this ?

“শাৰীৰিক শিক্ষা হ'ল সঞ্চালন ক্ৰিয়া কেন্দ্ৰিক অভিজ্ঞতাৰ ফলস্বৰূপে উদ্ভৱ হোৱা ব্যক্তিৰ পৰিবৰ্তনৰ সমষ্টি।” — এই উক্তিটো কাৰ ?

“শাৰীৰিক শিক্ষা হ'ল সঞ্চালন ক্ৰিয়াকেন্দ্ৰিক অভিজ্ঞতাৰ ফলস্বৰূপে উদ্ভৱ হওয়া ব্যক্তিৰ পৰিবৰ্তনৰ সমষ্টি।” — এই উক্তিটি কাৰ ?

“सोलेरारि सोलोंथाइया जादों motor activity खौ मिरु खालामनानै रंमोनदांथिजों गावखौ सोलायनायफोरनि जथुम।” बे बुंफुरलुआ सोरनि ?

(l) "Learning is both acquisition and retention of habit, knowledge and attitude." Who said this statement ?

“অভ্যাস, জ্ঞান তথা মনোভংগীৰ আয়ত্বকৰণ আৰু সংৰক্ষণেই হ'ল শিক্ষণ।” — এই উক্তিটি কোনে কৈছিল ?

“অভ্যাস, জ্ঞান তথা মনোভঙ্গিৰ আয়ত্তকৰণ এবং সংৰক্ষণই হল শিক্ষণ।” — এই উক্তিটি কে কৰেছিলেন ?

“सर', गियान आरो गोसोनि साननायखौ आवथाय हानाय आरो गोसोआव लाखिनो हानायानो सोलोंनाय।” बे बुंफुरलुखौ सोर बुंदोंमोन ?

(m) What is voluntary or volitional attention ?

ঐচ্ছিক বা ইচ্ছাকৃত মনোযোগ কাক বোলে ?

ঐচ্ছিক বা ইচ্ছাকৃত মনোযোগ কাকে বলে ?

गाव गोसोआरि एबा गोसोजानाय गोसो होनाय माखौ बुडो ?

(n) What is image memory ?

প্ৰতিৰূপ স্মৃতি কি ?

প্ৰতিৰূপ স্মৃতি কী ?

सायखंआरि निस्सम्बिआ मा ?

(o) What is mode ?

বহুলক কাক বোলে?

বহুলক (মোড) কাকে বোলে?

গেজেরগাং মাখ্রৌ বুভো?

(p) Write the formula for finding out first quartile from group data.

সমূহিত রাশিৰ পৰা প্ৰথম চতুৰ্থক নিৰ্ণয় কৰা সূত্ৰটো লিখা।

সমূহিত রাশি থেকে প্ৰথম চতুৰ্থাংশ নিৰ্ণয় কৰাৰ সূত্ৰটি লেখো।

হানজায়াৰি খ্ৰাৰিনিফ্ৰায় গিৰি ব্ৰৈথিখ্ৰৌ দিহুননায় মাৱসুলুখ্ৰৌ লিৰ।

2. Answer **any twelve** of the following questions :

2×12=24

তলত দিয়া যিকোনো বাৰটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো বাৰোটি প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়াৱ হোনায জায়খিৰজায়া মোনজিনৈ সোঁনাযনি ফিননায হো :

(a) Write two suggestions of Kothari Commission regarding education and productivity.

শিক্ষা আৰু উৎপাদনমুখিতা সম্পৰ্কে কোঠাৰী আয়োগে আগবঢ়োৱা দুটা পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰা।

শিক্ষা এবং উৎপাদনশীলতা সম্পৰ্কে কোঠাৰী আয়োগেৰ দুটি পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰো।

সোলোঁথাই আৰো মাৱদিহুনথাইনি সোমোন্দৈ ক'থারি আয়'গআ হোনায মোননৈ সুবুৱন মখ'।

(b) Write two importance of vocationalisation of secondary education in the present context.

বৰ্তমান পৰিস্থিতিত মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা।

বৰ্তমান পৰিস্থিতিতে মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণেৰ দুটি প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰো।

আখিখালনি বিথাথিয়াৱ গেজেরারি সোলোঁথাইনি জিউৱাহায়াৰিনি মোননৈ গোনাঁথি মখ'।

(c) Write two objectives of "Operation Blackboard" scheme.

“অপাৰেচন ব্লেকবৰ্ড” আঁচনিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

“অপাৰেশন ব্ল্যাকবোর্ড” পৰিকল্পনাৰ দুটি উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

‘অপাৰেশন ব্লেকবৰ্ড’ বিখাখিনি মননৈ থাখি মখ’।

(d) Define the concept of physical education.

শাৰীৰিক শিক্ষাৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

শাৰীৰিক শিক্ষাৰ ধাৰণাটি সঠিকভাৱে বৰ্ণনা কৰো।

সোলেৱাৰি সোলোঁথাইনি সানদাঁথাই ৰেখিব।

(e) What do you mean by value education ?

মূল্যবোধৰ শিক্ষা বুলিলে তুমি কি বুজা?

মূল্যবোধৰ শিক্ষা বলতে তুমি কী বোঝো?

ৰেসেননাঁ সোলোঁথাই বুডোব্লা নোঁ মা বুজিযো?

(f) Define the concept of women empowerment.

মহিলা সবলীকৰণৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

মহিলা সবলীকৰণৰ ধাৰণাটি ব্যাখ্যা কৰো।

আইজো গোহো বাঁহোথাইনি সানদাঁথাই ৰেখিব।

(g) Write two differences between maturation and learning.

পৰিপক্বতা আৰু শিক্ষণৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

পৰিপক্বতা এবং শিক্ষণৰ মধ্যে দুটি পার্থক্য লেখো।

রানায় আরো সোলোঁনাযনি গেজেৱা থানায় মননৈ ফাৱাগ লিৱ।

(h) What do you mean by law of readiness in learning ?

শিক্ষণৰ প্ৰস্তুতিৰ নীতি বুলিলে কি বুজা?

শিক্ষণেৰ প্ৰস্তুতিৰ নীতি বলতে তুমি কী বোঝো?
সোলোঁনাযনি থিয়াৰিথি খ্ৰান্থি বুডোব্লা মা বুজियो?

(i) What is retention ?

সংৰক্ষণ কাক বোলে?

সংৰক্ষণ কাকে বোলে?

গোসোআব জুথুমনায মাখৌ বুডো?

(j) What is retroactive inhibition ?

পাশ্চাত্মুখী প্ৰতিৰোধ কাক বোলে?

পাশ্চাত্মুখী প্ৰতিৰোধ কাকে বোলে?

আগুনাং থাৰথানায মাখৌ বুডো?

(k) Write any two characteristics of attention.

মনোযোগৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

মনোযোগেৰ যে-কোনো দুটি বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰো।

গোসো হোনাযনি জাযখিৰজাযা মোননৈ আখু মখ'।

(l) Define the concept of mental health and hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্য আৰু স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্য এবং স্বাস্থ্যবিজ্ঞানেৰ ধাৰণা সঠিকভাৱে বৰ্ণনা কৰো।

গোসোআৰি সাবস্লি আরো দেহা বিগিয়াননি সানদাংথাই বেখ্ৰেব।

(m) Write two objectives of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানেৰ দুটি উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

গোসোআৰি দেহা বিগিয়াননি মোননৈ থাংখি মখ'।

(n) Define the preventive function of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ প্ৰতিৰোধমূলক কাৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ প্ৰতিৰোধমূলক কাৰ্যৰ সঠিক বৰ্ণনা দাও।

গোসোআৰি দেহা বিগিয়াননি হোবথানাং হাৰাখৌ বেখ্ৰেব।

(o) Find the Median and Mode from the following data : 1+1=2

তলত দিয়া তথ্যৰাশিৰ পৰা মধ্যমা আৰু বহুলক নিৰ্ণয় কৰা :

নিম্নলিখিত তথ্যৰাশি থেকৈ মধ্যমা এবং বহুলক (মোড) নিৰ্ণয় কৰো :

গাহায়াব হোনায খ্ৰাৰিনিফ্ৰায় গেজেরমা আরো গেজেরমাং দিহুন :

58, 42, 30, 64, 57, 42, 34, 53, 44 and 38

(p) Write two merits of quartile deviation as a measurement of variability.

ভেদ্যতা বা বিচ্যুতিৰ জোখ হিচাপে চতুৰ্থক বিচ্যুতিৰ দুটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

ভেদ্যতা বা বিচ্যুতিৰ পৰিমাপক হিসেবে চতুৰ্থাংশ বিচ্যুতিৰ দুটি সুবিধা উল্লেখ কৰো।

সোলায়স্তু ফাৰাগথিনি সুৱাৰি হিসাবৈ ব্ৰৈথি থাখ্ৰেঁথাইনি মোননৈ হামজাথাব মখ'।

3. Answer **any ten** of the following questions :

4×10=40

তলত দিয়া যিকোনো দহটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো দশটি প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়াব হোনায জাযখিৰজায়া মোনজি সোঁনাযনি ফিননায হো :

(a) Write four important provisions of the Secondary Education Act of Assam (1961).

অসম মাধ্যমিক শিক্ষা আইনত (1961) উল্লেখ কৰা চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱৰ বিষয়ে লিখা।

অসম মাধ্যমিক শিক্ষা আইনে (1961) উল্লেখিত চাৰটি গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱৰ বিষয়ে লেখো।

আসাম গেজেরাৰি সোলোঁথাই আয়েন (1961) মখ'নায মোনব্ৰৈ গোনাংথার বিথাংখিনি সোমোন্দৈ লিৰ।

(b) Write four important functions of 'Board of Secondary Education, Assam'.

“অসম মাধ্যমিক শিক্ষা বোর্ড” ৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্যাবলী উল্লেখ কৰা।

“অসম মাধ্যমিক শিক্ষা বোর্ড”-এৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্যাবলী উল্লেখ কৰো।

‘আসাম গেজেৱাৰি সোলোঁথাই বৰ্ড’ নি মোনব্ৰৈ গোনাঁথান মাৰফাৰি মখ’।

(c) Discuss four major problems of secondary education in Assam.

অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ চাৰিটা মূল সমস্যা আলোচনা কৰা।

অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ চাৰিটা মূল সমস্যা আলোচনা কৰো।

আসাম গেজেৱাৰি সোলোঁথাইনি মোনব্ৰৈ গাহাই জেনাখৌ সাবৰায়।

(d) Write four objectives of non-formal education.

অগতানুগতিক শিক্ষাৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

অপ্ৰথাগত শিক্ষাৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

গোৱানডৈ খান্থিলেখা সোলোঁথাইনি মোনব্ৰৈ বিথাঁখি মখ’।

(e) Write four advantages of correspondence education.

পত্ৰ বা ডাকযোগে দিয়া শিক্ষাৰ চাৰিটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

পত্ৰ বা ডাকযোগে দেওয়া শিক্ষাৰ চাৰিটা সুবিধা উল্লেখ কৰো।

দৈথাইয়াৰি সোলোঁথাই এৰা লাইজাম দৈথায় সোলোঁথাইনি মোনব্ৰৈ হামজাথাব মখ’।

(f) Discuss four significant aspects of distance education.

দূৰ শিক্ষাৰ চাৰিটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ দিশ উল্লেখ কৰা।

দূৰশিক্ষাৰ চাৰিটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ দৃষ্টিভঙ্গি আলোচনা কৰো।

জানথাইয়াৰি সোলোঁথাইনি মোনব্ৰৈ বেৰেন গোনাঁ দিগখৌ মখ’।

(g) How can the physical education be imparted in school ? Discuss.

বিদ্যালয়ত শাৰীৰিক শিক্ষা কেনেদৰে প্ৰদান কৰিব পাৰি? আলোচনা কৰা।

বিদ্যালয়ে শাৰীৰিক শিক্ষা কীভাবে প্ৰদান কৰা যেতে পারে? আলোচনা কৰো।

ফৰাযসালিয়াব সোলেৱাৰি সোলোঁথাই মাৰোঁ হোনো হায়ো? সাবৰায়।

(h) Discuss the need and importance of value education.

মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা এবং গুরুত্ব আলোচনা কৰো।

বেসেননাং সোলোঁথাইনি নাংগৌথি আরো গোনাংথিখৌ সাবৰায়।

(i) Write four important characteristics of insightful learning.

অন্তঃদৰ্শন শিক্ষণৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

অন্তঃদৰ্শন শিক্ষণৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰো।

ইসিং নোজোরথি সোলোঁনাযনি মোনব্রৈ গোনাংথার আখুথাই লির।

(j) Discuss the educational significance of law of effect.

শিক্ষণৰ ফলাফল বা পৰিণামৰ নীতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।

শিক্ষণৰ ফলাফল বা পৰিণামৰ নীতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য আলোচনা কৰো।

গোহোমথি নেমনি সোলোঁথাইয়াৰি বেসেনখৌ সাবৰায়।

(k) Write four physical causes of forgetting.

বিস্মৃতিৰ চাৰিটা শাৰীৰিক কাৰণ উল্লেখ কৰা।

বিস্মৃতিৰ চাৰিটা শাৰীৰিক কাৰণ লেখো।

বাবগাৱনাযনি মোনব্রৈ সোলেৱাৰি জাহোন লির।

(l) "Attention and interest are like two sides of the same coin."
Discuss.

“মনোযোগ আৰু আগ্ৰহ একেটা মুদ্ৰাৰ দুটা পিঠিৰ দৰে।” আলোচনা কৰা।

“মনোযোগ এবং আগ্ৰহ একটি মুদ্ৰাই দুটো পিঠের মতো।” আলোচনা কৰো।

“गोसो होनाय आरो गोसो दुनाया गरसे खाउरिनिनो मोननै बिखुनि बादि।” सावराय।

(m) Discuss four characteristics of a mentally healthy individual.

মানসিকভাৱে সুস্থ এজন ব্যক্তিৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।

মানসিকভাৱে সুস্থ একজন ব্যক্তিৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰো।

গোসোআৰি গোগো সাসে সুবুনি মোনব্ৰৈ আখুথাই সাবৰায়।

(n) Discuss the importance of statistics in education and psychology.

শিক্ষা আৰু মনোবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰত পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

শিক্ষা এবং মনোবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰে পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে আলোচনা কৰো।

সোলোঁথাই আৰো গোসোবিগিয়াননি বেলায়াব সানসৰথুম বিগিয়াননি গোনাঁথিনি সোমোন্দৈ সাবৰায়।

(o) What is frequency polygon ? Draw a frequency polygon from the following distribution table : (use graph paper) 1+3=4

বাৰংবাৰতা বহুভূজ কাক বোলে ? তলত দিয়া তালিকাৰ তথ্যসমূহৰ পৰা বাৰংবাৰতা বহুভূজ অংকন কৰা : (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰিবা)

বাৰংবাৰতা বহুভূজ কাকে বোলে ? নিম্নলিখিত তালিকাৰ তথ্যসমূহৰ পৰা বাৰংবাৰতা বহুভূজ অংকন কৰো : (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰবে)

গলেগলেথা আখান্দিবা মাখৌ বুডো ? গাহায়াব হোনায সংলাইনি খাৰিফোৰনিফ্ৰায় গলেগলেথা আখান্দিবা খাৰখৌলু আখি : (খাৰখৌলু বাহায়)

Class Interval	Frequency
(শ্ৰেণী অন্তৰাল)	(বাৰংবাৰতা)
(শ্ৰেণী ব্যবধান)	(বাৰংবাৰতা)
(থাখৌ খৌন্দোৰ)	(গলেগলেথা)
80 - 84	1
75 - 79	3
70 - 74	6
65 - 69	9
60 - 64	12
55 - 59	8
50 - 54	6
45 - 49	3
40 - 44	2
	<u>N = 50</u>

4. Answer **any four** of the following questions :

6×4=24

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দাও :

गाहायाव होनाय जायखिजाया मोनब्रै सोनायनि फिननाय हो :

(a) What is environmental education ? Discuss the principles of environmental education. 2+4=6

পৰিবেশ শিক্ষা কাক বোলে? পৰিবেশ শিক্ষাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

পৰিবেশ শিক্ষা কাকে বোলে? পৰিবেশ শিক্ষাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰো।

सोरबिथिडारि सोलोंथाइ माखौ बुडो ? सोरबिथिडारि सोलोंथाइनि खान्तिफोरखौ सावराय।

(b) What is population education ? How can the population education be imparted in educational institution ? Discuss. 2+4=6

জনসংখ্যা শিক্ষা কাক বোলে? শিক্ষানুষ্ঠানত জনসংখ্যা শিক্ষা কেনেদৰে প্ৰদান কৰিব পাৰি? আলোচনা কৰা।

জনসংখ্যা শিক্ষা কাকে বোলে? শিক্ষাপ্ৰতিষ্ঠানে জনসংখ্যা শিক্ষা কীভাবে প্ৰদান কৰা যেতে পারে? আলোচনা কৰো।

सुबुं सानखो सोलोंथाइ माखौ बुडो ? सोलोंथाइयारि फसंथानाव सुबुं सानखो सोलोंथाइखौ माबौरै होनो हायो ? सावराय।

(c) What is connectionism in learning ? Discuss the educative value of trial and error method of learning. 2+4=6

শিক্ষণৰ সংযোগবাদ তত্ত্ব কাক বোলে? প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল শিক্ষণ পদ্ধতিৰ শৈক্ষিক মূল্য আলোচনা কৰা।

শিক্ষণের সংযোগবাদ তত্ত্ব কাকে বলে? প্রচেষ্টা এবং ভুল শিক্ষণ পদ্ধতিৰ শৈক্ষিক মূল্য আলোচনা কৰো।

সোলোঁনাযনি ফোনাঁজাৰিৰি ৰাদ মাখৌ বুডো? নাজানায আরো গোৰোন্দি আদৰ সোলোঁনাযনি সোলোঁথাইযাৰি বেসেনদি সাবৰায়।

- (d) Describe the meaning and process of memory. Briefly discuss four marks of good memory. 2+4=6

স্মৃতিৰ অৰ্থ আৰু প্ৰক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰা। ভাল স্মৃতিৰ চাৰিটা লক্ষণ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

স্মৃতিৰ অৰ্থ এবং প্ৰক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰো। ভালো স্মৃতিৰ চাৰিটা লক্ষণ সংক্ষেপে আলোচনা কৰো।

বিসম্বিনি ঔঁদি আরো বিখান্দিখৌ বেখেব। মোজাঁ বিসম্বিনি মোনব্রৈ আখু গুসুডৈ সাবৰায়।

- (e) What is attention? Discuss the importance of attention and interest in education. 2+4=6

মনোযোগ কাক বোলে? শিক্ষা ক্ষেত্ৰত মনোযোগ আৰু আগ্ৰহৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

মনোযোগ কাকে বলে? শিক্ষাক্ষেত্ৰে মনোযোগ এবং আগ্ৰহৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰো।

গোসো হোনায মাখৌ বুডো? সোলোঁথাইনি বিথিঁআব গোসো হোনায আরো গোসো দুঁনাযনি গোনাঁথিখৌ সাবৰায়।

- (f) What is mean? Compute mean from the following distribution table by Assumed Mean method : 1+5=6

গড় কাক বোলে? অনুমিত গড় পদ্ধতিৰ সহায়ত তলত দিয়া বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকাৰ পৰা গড় নিৰ্ণয় কৰা :

গড় কাকে বলে? অনুমিত গড় পদ্ধতির সাহায্যে নিম্নলিখিত বারংবারতা বিভাজন তালিকা থেকে গড় নির্ণয় করো :

গেজেরথি মাখৌ বুড়ো? হমনা লানায় গেজেরথি আদবনি হেফাজাবাব গাহায়াব হোনায গলেগলেথা রানসারথি সংলাইনিফ্রায় গেজেরথি দিহুন।

Class Interval	Frequency
(শ্রেণী অন্তরাল)	(বারংবারতা)
(শ্রেণী ব্যবধান)	(বারংবারতা)
(থাখো খোন্দোব)	(গলেগলেথা)
65 - 69	2
60 - 64	3
55 - 59	4
50 - 54	7
45 - 49	8
40 - 44	16
35 - 39	9
30 - 34	4
25 - 29	3
20 - 24	2
15 - 19	2
	<u>N = 60</u>

